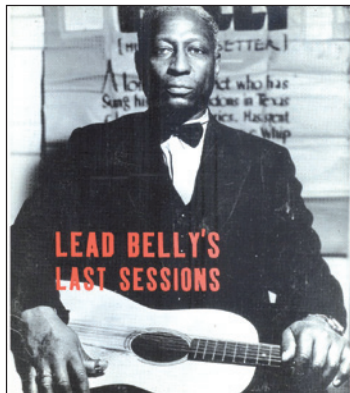

JAILHOUSE BLUES

Het levensverhaal van Huddie Ledbetter, beter bekend als Lead Belly

Aanleiding voor dit artikel is een publicatie in de Volkskrant van 24 april j.l., waarin de uitgave

aangekondigd wordt van een nieuw boek, aangevuld met 5 cd's, dat wel het volledige verhaal vertelt van Huddie Ledbetter, de zwarte blueszanger, die wel meer dan de helft van zijn leven, wegens moord, in de gevangenis heeft gezeten. De waarheid achter dit verhaal zal wel nooit met zekerheid vastgesteld kunnen worden, omdat de gegevens van die aanklachten in die roerige periode niet meer of moeilijk te achterhalen zijn, maar wel kunnen we gevoeglijk aannemen, dat hij bij de moordaanlagen aanwezig was. Het boek, uitgegeven door de Smithsonian Folkways Recording/ Distributie Music & Words, kost \$ 90,-. Zelf heb ik een reeds eerder uitgegeven exemplaar van de Smithsonian Folkways, uitgave 1994, LEAD BELLY'S Last Sessions, dat een volledig overzicht geeft van de laatste jaren van zijn leven, waarin de legendarische blues zanger - die zichzelf op de twaalf snarige gitaar begeleidt - en van concertzaal naar universiteits aula, radio- en grammofoonplatenstudio trekt, om zijn repertoire, dat uit wel meer dan 500 songs bestaat, te laten horen. Het artikel in de Volkskrant, geschreven door Robert van Gijssel, geeft een beknopt overzicht van het turbulente leven van deze bluesman en begint met de opname in 1933 - gemaakt met een draagbaar opname-

Huddie Ledbetter

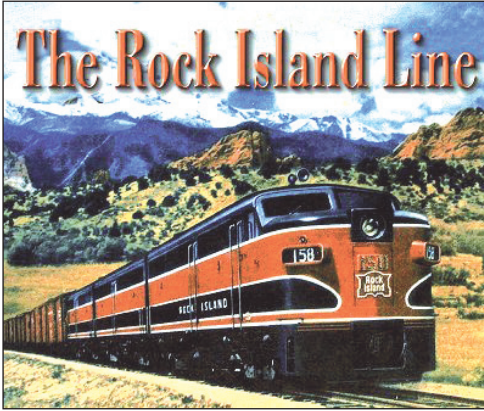
apparaat, dat zelfs in die tijd al heel bijzonder was - in de Angola Prison, waar Leadbelly uit zijn cel werd geplukt, een gitaar in zijn handen gedrukt kreeg en mocht gaan spelen en zingen. Later is er over dit voorval, in de film 'LEADBELLY', die over zijn leven is gemaakt - in opdracht van de Library of Congress - een iets andere versie gegeven door vader en zoon - John en Alan - Lomax : hij stond stenen te

bikken, toen een gewapende bewaker hem kwam halen. De film is op het internet te bekijken: 'Leadbelly the Movie' en duurt ongeveer anderhalf uur. Het geeft een enigszins vertekend beeld van het leven in de zuidelijke staten van Amerika, maar toont aan de andere kant ook weer een aardig beeld van hoe het leven van een muzikant er in die tijd uitzag. Ook de verhoudingen tussen blank en zwart worden duidelijk aangestipt en niet te vergeten de erbarmelijke omstandigheden, waaronder de zwarte minderheden in die tijd, enkele jaren na de afschaffing van de slavernij, in het zuiden van de Verenigde Staten moesten leven. Zelf kwam ik pas in de jaren

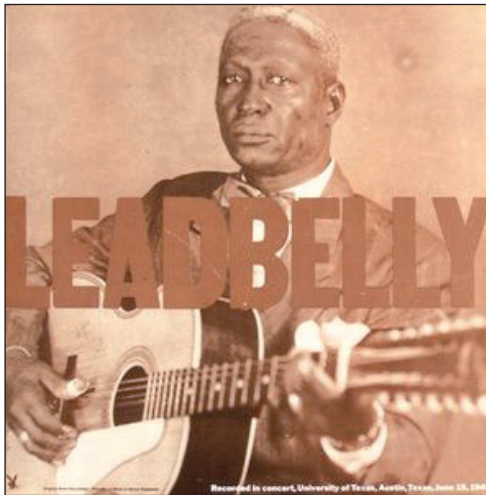
John Lomax

zestig in aanraking met de geweldige muziek, die Huddie Ledbetter heeft opgenomen en dan nog via opnamen van anderen: o.a. Lonnie Donnegan met 'The Rock Island Line', Pete Seeger met 'Goodnight Irene' en Mungo Jerry met 'There' s A Man Going 'Round, Taking Names'.

Cover van de Rock Island Line

welke andere muzikant ook, tegen te spreken. Lead Belly was ook een vermeende moordenaar, een versierder en met name voor blanken in de jaren na de Tweede Wereld Oorlog, de man die hen met de blues deed kennismaken. De man, die de Amerikaanse folkmuziektraditie van een soundtrack voorzag, werd in 1888 geboren als Huddie William Ledbetter. Zijn ouders waren deelpachters in Mooringsport, Louisiana; zijn moeder was half Cherokee-Indiaan en woonde met zijn vader Wess op een plantage. Toen hij vijf was verhuisde het gezin naar Texas. Hij verliet het ouderlijk huis op jonge leeftijd en er is weinig bekend over zijn jeugd. Hij ontmoette Blind Lemon Jefferson, die een twaalfsnarige gitaar bespeelde en die hem de beginselen van het spelen op deze gitaar bijbracht. Hij tourde een tijdje met hem rond, maar raakte verstrikt in een gevecht en kwam in de gevangenis terecht. Rond 1915 kwam hij vrij en werkte een tijdje als boerenknecht, maar kwam in 1917 toch weer in de problemen, toen, tijdens een ruzie, een man neergeschoten werd. Hij werd

Leadbelly de vermeende moordenaar

ervoor veroordeeld en kreeg 33 jaar dwangarbeid aan zijn broek hangen. Hij nam een schuilnaam aan en ging de komende jaren als William Boyd door het leven. De vindingrijke Leadbelly had zich inmiddels op de gitaar en de bluesmuziek geworpen en liet geen gelegenheid voorbijgaan om zijn liedjes te zingen. Niet alleen werd dat door zijn medegevangenen gewaardeerd, maar ook werd hij uitgenodigd op de feestjes van de gouverneur van Texas, Pat Neff, om zijn tuiffeesten op de luisteren. Het bleek hem geen windeieren te leggen, want na herhaalde verzoeken en door zijn voorbeeldig gedrag kreeg hij in 1925 gratie. De inmiddels door de wol geverfde Leadbelly nam zijn leventje als reizend muzikant weer op, met alle gevaren van dien. Zijn volle twaalfsnarige gitaarspel sloot wonderwel aan bij de barrelhouse pianisten van de volle Amerika van Shreveport. Het ruige muzikantenleven in de kroegen van de zuidelijke staten van Amerika, zijn heetgebakerde karakter en zijn ijzersterke gestel waren er de oorzaak van,

Lead Belly, de meest veelzijdige van de zangers van de Afro-Amerikaanse traditie. Soms zijn bijnamen beledigend, soms heel toepasselijk. In het geval van Huddie Ledbetter was de bijnaam Lead Belly of Leadbelly treffend. Als een bijnaam iets zegt over iemands persoonlijkheid, dan kon die naam niet beter zijn gekozen. Sinds hij in de jaren veertig van de twintigste eeuw roem vergaarde, werd zijn naam vaak aan elkaar geschreven, maar hij schreef hem zelf als twee woorden en wie zijn wij, om de man, die beweerde meer over muziek te weten dan

meer over muziek te weten dan

dat hij weer bij een vechtpartij betrokken werd en daarvoor weer in de Angola Prison Farm terecht kwam, waar hij dus stenen moest bikken. Zijn doorbraak zou komen, toen op verzoek

Pete Seeger zingt "Goodnight Irene"

van de Library of Congress, de heren John en Alan Lomax met hun opnameapparatuur het land af struinden om Amerikaanse volksmuziek te registreren en voor het nageslacht te bewaren. Zij waren zo onder de indruk van het krachtige spel en zang van Leadbelly, dat zij ook weer een verzoek tot gratie indienden bij de gouverneur van Louisiana. Het lukte voor de tweede maal en hij was weer een vrij man; nam de baan aan om als chauffeur voor de Lomaxes te gaan werken en kon zo ook af en toe optreden. Hij reisde langs de universiteitssteden met zijn repertoire van folksongs en blues en ontdekte, dat hij door de studenten op handen werd gedragen. Hij ontmoette Pete Seeger, een banjo spelende jongeman, zoon van een beroemde musicoloog en werd bevriend met hem. Pete zou later verschillende songs van Leadbelly op het repertoire zetten en een miljoenen hit hebben met 'Goodnight Irene', maar de song is ook opgenomen door countryzanger Slim Whitman. Lead Belly belichaamde de hele zwarte periode van square-dance tot blues in de jaren dertig/veertig. Halverwege de jaren dertig besloot Lead Belly zich in New York te vestigen. Hij maakte zijn eerste commerciële opnamen in 1935

voor het ARC label. Lead Belly leerde Josh White kennen, ook een leveling van links New York en via Pete Seeger kwamen zij in contact met Woody Guthrie. Er bestaat geen twijfel over, dat Lead Belly populairder was bij blank publiek, dat vooral zijn platen kocht. Lead Belly had zelfs meer invloed dan Josh White bij de introductie van de blues en de folktradities van zwart Amerika bij jonge blanke Amerikanen. Lead Belly was geen traditionele blueszanger, hij was een echte liedjeszanger en zong blues, spirituals, dansmuziek en ballades. Alles waar zijn publiek om vroeg; het was dan ook maar goed, dat hij - volgens eigen zeggen - meer dan 500 liedjes kende: 'The Gallis Pole', 'Pick A Bale Of Cotton', 'John Hardy', 'Cotton Fields', en 'Mary Don't You Weep', waren allemaal even populair. Zijn nieuwe vrienden konden zijn driftige temperament echter niet kalmeren. In 1939 kreeg hij weer

een gevangenisstaf opgelegd, deze keer, omdat hij tijdens een gevecht in Manhattan een man had neergestoken. Nu ging hij naar de New York State Prison op Rikers Island, waar hij zijn staf uitzat. Hij leerde Sonny Terry en Brownie Mc Ghee kennen, die eveneens geliefd waren bij de incrowd in New York. De meest productieve periode van zijn carrière brak aan, hij was inmid-

dels zo populair geworden, dat hij zijn hele repertoire op de plaat kon opnemen, sterker nog, veel opnamen werden met de - pas in gebruik genomen - bandrecorder live opgenomen, via de

radio, studio en concertzaal. Opgenomen op 15 juni 1949 in concert, University of Texas, later op lp uitgebracht in 1973 op Playboy/119. Het is een prachtig voorbeeld, dat Hugh Hefner niet alleen schaars geklede dames in zijn Playboy Magazine uitbracht, maar ook deze, in 1973 voor Playboy Records uitgebrachte langspeler, waarop we wel de belangrijkste songs van Lead Belly terugvinden: 'Goodnight Irene', 'Rock Island Line', etc.. In 1949 werd Lead Belly uitgenodigd om in Parijs op te treden, de bedoeling was om ook in Europa een publiek aan te boren, maar het 'bekakte' Franse publiek was nog niet rijp voor de rauwe folk-bluessongs van de zanger. Teruggekomen in New York werd ALS (Amyotrofische Laterale Sclerose) bij hem vastgesteld, een ziekte, die het spierstelsel aantast. Binnen enkele maanden

overleed hij op 6 december 1949 in New York, straatarm!!

Wim Keller

Paramount Pictures bracht in 1975 o.l.v. de producenten David Frost en Marc Merson, de

Lonnie Donegan

speelfilm Leadbelly uit. In grote lijnen wordt het levensverhaal vertolkt van de bluezanger. De rol van Leadbelly wordt gespeeld door Roger E. Mosley, de film duurt anderhalf uur en is op het internet te bekijken.

Pete Seeger nam met de popgroep The Weavers een jaar na de dood van Leadbelly de song Goodnight Irene op en scoorde een miljoenen hit!!

Als onderdeel van de Chris Barber Band vormde Lonnie Donegan een skifflegroepje en scoorde een van de grootste hits van die tijd.

In 1988 bracht Columbia Records Folkways: A Vision Shared uit, waarop Taj Mahal, Brian Wilson, Bruce Springsteen en Bob Dylan songs van Leadbelly zongen. De opbrengsten waren goed om de catalogus van Folkways Records voor het Smithsonian Instituut aan te schaffen

De Sgt. Pepper's Jazz-Clubmiddag wordt mede mogelijk gemaakt door:

Accountantskantoor Woestenburg
DzSoft (database advice)
De Wit Beeld, Geluid & Witgoed

Expertise Buro R.C. Schuijt BV
Hr. Scholten, Hoorn

Onze dank gaat uit naar deze bedrijven!